МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра романських мов
Кафедра іспанської та французької філології

ПРОГРАМА

АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (італійської) І ПЕРЕКЛАДУ У ЗВИЧАЙНОМУ ТА У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ

для здобувачів вищої освіти
з освітньо-професійної програми
Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

зі спеціальності
035 Філологія

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Форма здобуття освіти: денна

КИЇВ –2024

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (італійської) і перекладу для атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з освітньо-професійної програми Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад зі спеціальності 035 Філологія / Укладачі: Куранда В.В., Петрова О.В. К.: Вид. центр КНЛУ.

Укладачі: **Віталіна КУРАНДА** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романської і новогрецької філології та перекладу

Олена ПЕТРОВА – старший викладач кафедри романської і новогрецької філології та перекладу

Рецензенти: **Олена КАГАНОВСЬКА**, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іспанської та французької філології

Ольга СТАНІСЛАВ, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романської філології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Схвалено на засіданні кафедри романської і новогрецької філології та перекладу, Протокол № __ від «__» _____ 2023 року

Завідувач кафедри _____ Наталія ФІЛОНЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету романської філології і перекладу, Протокол № __ від «__» _____ 2023 року

Голова вченої ради _____ Катерина ЄСИПОВИЧ

Затверджено вченою радою Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № __ від «__» _____ 2023 року

Голова вченої ради університету _____ Роман ВАСЬКО

ЗМІСТ

	Пояснювальна записка	4
1.	Вимоги до здобувачів вищої освіти	5
2.	Зміст і структура атестаційного іспиту	8
	2.1. Письмова частина атестаційного іспиту	8
	2.2. Усна частина атестаційного іспиту	9
3.	Параметри та критерії оцінювання атестаційного іспиту	11
	3.1. Письмова частина атестаційного іспиту	11
	3.2. Усна частина атестаційного іспиту	12
4.	Рекомендована література для підготовки до атестаційного іспиту з першої іноземної мови (італійської) і перекладу	17

Пояснювальна записка

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (італійської) і перекладу призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з освітньо-професійної програми Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад зі спеціальності 035 Філологія.

Метою атестаційного іспиту з першої іноземної мови (італійської) і перекладу є перевірка рівня сформованості мовленнєвої та мовної (орфографічної, лексичної та граматичної) компетентностей студентів у писемному мовленні та мовленнєвої, лінгвістичної та соціокультурної компетентностей в усному мовленні, а також визначення рівня готовності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня до здійснення професійних функцій філолога, фахівця з першої іноземної мови (італійської) і перекладу.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (італійської) і перекладу приймає екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у такому складі: голова комісії, члени комісії. Екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня створюється щорічно наказом ректора університету відповідно до чинних нормативних документів Міністерства освіти і науки України та діє протягом календарного року.

До складання атестаційного іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального процесу.

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови (італійської) і перекладу здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна і заочна форми здобуття освіти), ухваленого вченою радою університету 29 вересня 2022 року, протокол №3.

Дотримання **академічної доброчесності** здобувачами освіти на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (італійської) і перекладу передбачає самостійне виконання завдань атестаційного іспиту (в усній, письмовій чи усній і письмовій формі); для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і здатностей.

1. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (італійської) І ПЕРЕКЛАДУ

Перевірка набутих вмінь та навичок студентів обумовлена відповідністю сформованій ***інтегральній компетентності*** як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здобувачі мають продемонструвати на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (італійської) і перекладу такі компетентності:

До загальних компетентностей слід віднести:

ЗК 1. – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинен володіти такими фаховими компетентностями:

ФК 1. – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії італійської мови.

ФК 4. – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди італійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати італійську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7. – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8. – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 9. – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та італійською і другою іноземною мовами.
ФК 10. – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 13. – *Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.*
ФК 14. – *Володіння теоретичними основами використання італійської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.*
ФК 15. – *Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.*
ФК 18. – *Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами італійської мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.*
ФК 19. – *Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.*
ФК 20. – *Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.*
ФК 22. – *Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.*

Співвідношення здобутих загальних і фахових компетентностей із програмними результатами навчання

програмні результати навчання	інтегральна	загальні компетентності (зк)									фахові компетентності (фк)																
		зк 3	зк 4	зк 5	зк 6	зк 7	зк 8	зк 9	зк 10	зк 11	фк 1	фк 2	фк 3	фк 4	фк 6	фк 7	фк 8	фк 9	фк 10	фк 13	фк 14	фк 15	фк 18	фк 19	фк 20	фк 21	фк 22
прн 1	+			+					+	+					+		+										
прн 6	+			+				+	+	+				+	+	+		+					+		+		
прн 7	+		+					+			+	+	+	+	+								+				
прн 8	+		+								+	+	+		+				+								
прн 9	+													+	+	+			+								
прн 10	+			+						+		+	+	+	+			+									
прн 11	+			+								+			+			+									
прн 12	+						+	+			+	+	+	+	+	+			+								
прн 14	+			+						+			+		+			+									
прн 15	+						+				+	+	+	+	+	+	+		+								
прн 16	+							+			+					+	+		+								
прн 17	+						+	+			+	+	+	+	+	+	+		+								
прн 20	+		+			+			+	+					+						+	+	+			+	+
прн 21	+	+	+			+	+	+	+	+										+		+					+
прн 22	+		+	+		+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+					+		
прн 23	+				+	+	+	+	+	+	+	+				+			+		+	+					
прн 24	+				+	+	+	+	+	+		+		+	+		+			+			+	+	+		+
прн 25	+	+		+		+		+	+	+					+			+			+	+	+		+		+
прн 26	+	+		+	+		+	+	+	+		+			+		+	+		+	+		+	+	+	+	+
прн 27	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+			+			+	+	+		+
прн 28	+		+	+	+	+	+	+	+	+					+					+		+	+				+

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (італійської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів з першої іноземної мови і перекладу.

У разі виробничої необхідності, зумовленої запобіганню поширенню коронавірусу COVID-19/воєнного стану, організація атестаційного іспиту з першої іноземної мови (італійської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня *проводиться у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, а саме:* на платформі Microsoft Teams. Завдання *письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.*

Відповідно до Закону України «**Про вищу освіту**» уведено в дію «**Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету**». Екзаменаційна комісія приділяє особливу увагу дотриманню правил академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на всіх етапах складання атестаційного іспиту.

До порушень академічної доброчесності відноситься:

- дослівне відтворення тексту (послідовності набору не менше трьох речень), зокрема шляхом перекладу з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел;
- користування словниками, книгами, інтернет-ресурсами чи іншими довідковими джерелами в електронному чи паперовому вигляді під час атестаційного іспиту;
- парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело;
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;
- унесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) без належного цитування.
-

2.1. Письмова частина атестаційного іспиту

Письмова частина атестаційного іспиту має на меті перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної (орфографічної, лексичної та граматичної) компетентностей студентів у писемному мовленні.

Перевірка рівня сформованості вмінь та навичок студентів з писемного мовлення та їхньої мовної компетентності проводиться шляхом виконання студентами письмової роботи за тематикою курсу з першої іноземної мови (італійської) і перекладу:

Твір на запропоновану тематику

Обсяг вихідного тексту – 200 – 250 слів.
Термін виконання – 2 академічні години
(60 хвилин у режимі онлайн).

Письмова частина іспиту виконується в перший день всіма студентами випускних груп у присутності усіх членів екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти. Студенти, які одержали незадовільні оцінки з письмової частини іспиту, допускаються до складання усної частини іспиту. Оцінка, отримана за результатами письмової частини іспиту, є

складовою єдиної комплексної оцінки атестаційного іспиту здобувачів вищої освіти за ступенем «бакалавр». Перевірені письмові роботи зберігаються до закінчення іспитів на відповідних кафедрах.

Письмова частина іспиту проводиться екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, склад якої призначається наказом ректора Університету.

Проведення атестаційного іспиту здійснюватиметься через платформу Microsoft Teams. На початку письмової частини іспиту після проходження ідентифікації студенти отримують завдання у чаті або на університетську пошту Outlook / месенджери, Viber або Telegram. Заради дотримання академічної доброчесності студентами постійно утримується відео- та аудіозв'язок. Камера відеозв'язку має бути налаштована таким чином, щоб комісія мала змогу спостерігати за процесом виконання студентами екзаменаційної письмової роботи. **Користування сторонніми носіями інформації на атестаційному іспиті забороняється.**

Після закінчення часу, відведеного на виконання роботи, студенти відправляють файли з роботами екзаменаторам на університетську пошту Outlook або у месенджери (Viber, Telegram) протягом **5-ти хвилин** після завершення. Письмові роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у день проведення письмової частини іспиту і засвідчуються їхніми підписами. Перевірка письмових робіт має бути завершена не пізніше наступного робочого дня після проведення письмової частини іспиту.

2.2. Усна частина атестаційного іспиту

Структура екзаменаційного білету

Перше завдання: *Відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.*

Список орієнтовних питань з теоретичних дисциплін

1. Основні способи італійського словотворення, їхня продуктивність на сучасному етапі розвитку мови.
2. Фразеологічні одиниці італійської мови, їхні властивості та принципи класифікації.
3. Охарактеризувати поняття: синонімії, антонімії, полісемії, омонімії, гіпонімії, гіперономії.
4. Шляхи збагачення лексичного складу італійської мови.
5. Поняття анафори та катафори.
6. Характеристика функціональних стилів італійської мови.
7. Поняття «когерентності» тексту та її основні характеристики.
8. Поняття «текстової когезії» та її основні маркери.
9. Характеристика основних риторичних фігур художніх текстів в італійській мові.
10. Визначення тексту. Загальна типологія тексту.
11. Переклад як наука, об’єкт і предмет вивчення теорії і практики перекладу, суміжні науки, функція та мета дисципліни, основні поняття.
12. Адекватність та еквівалентність перекладу.

13. Соціокультурна інформація та особливості її прагматичної адаптації при перекладі.
14. Граматичні проблеми перекладу з італійської мови на українську.
15. Види трансформацій при перекладі з італійської мови на українську.
16. Перші письмові пам'ятки.
17. Престиж флорентійської мови.
18. Роль гуманістів у формуванні літературної мови. Нормалізація літературної мови.
19. Загальні тенденції у розвитку фонетичної системи латини Апеннінського півострову.
20. Загальні тенденції у розвитку граматичної будови.
21. Загальна характеристика морфологічних категорій сучасної італійської мови.
22. Загальні характеристики іменника.
23. Загальні характеристики дієслова.
24. Поняття членів речення в італійській мові.
25. Характеристика складних речень італійської мови.
26. Мова, як явище, що історично розвивається. Синхронія і діахронія.
27. Поняття лексико-семантичної системи італійської мови.
28. Граматична система італійської мови.
29. Функції мови: комунікативна, етнічна, експресивна, пізнавальна, мислетворча, естетична, культурологічна, номінативна, фатична.
30. Поняття про знак і знакову систему мови.

Друге завдання: *Ознайомлення із запропонованим автентичним італомовним художнім текстом / статтею; переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті; лінгвістичний коментар до тексту.*

Обсяг тексту для аналізу –до 2500 друкованих знаків.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен виявити знання основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки здобуття вищої освіти, у їх застосуванні до практики аналізу. Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової приналежності тексту;
- характеризація його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів із позицій їх історичного розвитку, а також приналежності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих

для його аналізу.

Третє завдання: *Переклад з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову*.

Обсяг статті – 1000 друкованих знаків.

Під час виконання третього завдання студенти мають продемонструвати набуті навички розуміння й перекладу з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову та відтворення у нормальному темпі її основного змісту. Виконання завдання не передбачає попередню підготовку перекладу.

Час підготовки – **1 академічна година** (30 хвилин у режимі онлайн).

У режимі онлайн під час усної частини іспиту студенти обирають номери білетів та отримують завдання (одне питання з теоретичних мовних дисциплін і текст/статтю художнього спрямування) у чаті або на електронну пошту. Заради дотримання академічної доброчесності обов'язково мати увімкнену камеру. Під час усної відповіді члени екзаменаційної комісії можуть ставити студентам додаткові питання. Можливе здійснення аудіо запису протягом усної відповіді студента.

Орієнтовна тематика для письмової та усної частини атестаційного іспиту

1. Сучасне інформаційне суспільство:
   - засоби масової інформації та їх вплив на розвиток особистості та суспільства;
   - сучасні засоби комунікації, нові інформаційні технології.

2. Культурне життя людини:
   - мистецтво та його місце в житті людини;
   - видатні діячі мистецтва та культури країн, мови яких вивчаються.

3. Сучасний кінематограф:
   - історія кінематографії, кінематографія країн, мови яких вивчаються;
   - видатні режисери і актори країн, мови яких вивчаються;
   - популярні жанри і фільми.

4. Освіта та виховання:
   - структура системи освіти країни, мова якої вивчається;
   - студентське життя;
   - середня та вища освіта у країні, мова якої вивчається;
   - актуальні проблеми освіти та виховання дітей, формування особистості.

5. Світ професій:
   - сучасні професії: перспективи і проблеми;
   - проблеми сучасної школи;
   - майбутня професія: навчання й самоосвіта впродовж життя.

6. Проблеми сучасної молоді:
   - відносини з батьками;
   - вибір професії;
   - проблеми працевлаштування;
   - сучасні види залежностей;
   - здоровий спосіб життя.

7. Безпечне довкілля:
   - екологія та проблеми довкілля;
   - природні біосферні заповідники.

8. Участь у громадському житті :
   - влада і громада: спільний шлях до успіху;
   - інститути та центри статистичних досліджень;
   - діяльність товариств і асоціацій, волонтерських організацій.

3. ПАРАМЕТРИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

3.1. *Письмова частина атестаційного іспиту*

- зміст (організація тексту, його когезія та когерентність;
- лексична, граматична, орфографічна, пунктуаційна коректність;
- стилістична відповідність мовних засобів, їх різноманітність і варіативність.

№ з/п	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	25	Текст є інформативним і змістовним та повністю відповідає меті й темі поставленого завдання. Використання ілюстрацій, прикладів, фактів для розкриття окремих аспектів теми. Логічна композиційна побудова тексту (вступ, основна і заключна частини). Коректне і варіативне використання засобів зв'язку між реченнями і структурними компонентами тексту. Чітке висловлювання думок.	23−25 (А)

		Дозволяється не більше двох граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які не заважають розумінню змісту тексту. Широка варіативність у виборі лексичних та складних синтаксичних структур. Вільне володіння ідіоматикою, синонімією, антонімією. Повна стилістична відповідність мовних засобів типу заданого тексту. Досягнення прагматичної мети тексту.	
		Текст повністю розкриває тему. Основні ідеї і думки висловлюються чітко і повно, але з порушенням логічної послідовності. Обмежене використання засобів зв'язку між реченнями. Не більше чотирьох граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які не спотворюють зміст і не заважають розумінню висловлювань. Помилки у складних граматичних структурах (узгодженість граматичного часу, порядок слів тощо), які не порушують значення речень у цілому. Недостатня варіативність у виборі синонімів, антонімів, ідіоматичних одиниць. Використання деяких лексичних одиниць не відповідає стилю даного тексту.	21–22 (Б)
		Недостатньо чітко висловлено основну ідею тексту. Обмежене знання заданої теми. Порушення логічного зв'язку між структурними компонентами тексту. Не завжди коректне використання засобів зв'язку між реченнями й абзацами. Не більше шести граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які можуть заважати розуміння висловлювань. Наявність помилок у синтаксичній будові речень. Обмежений вибір лексики. Некоректне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних структур. Часте використання деяких лексичних одиниць, які не відповідають стилю тексту.	19–20 (С)
		Нечітко висловлено основну ідею тексту. Неповне знання заданої теми. Відсутність логічного зв'язку між реченнями і структурними компонентами тексту. Некоректне використання засобів зв'язку між реченнями й абзацами. Не більше восьми граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які порушують розуміння висловлювання. Частотні помилки у синтаксичній будові речень. Обмежений вибір лексики. Неправильне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних	17–18 (Д)

		структур. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті обмеженого використання відповідних мовностилістичних засобів.	
		Основну ідею тексту не висловлено. Відсутність знання заданої теми. Логічний зв'язок між реченнями і структурними компонентами тексту відсутній. Недоречність засобів зв'язку між реченнями й абзацами. Не більше десяти граматичних, лексичних, орфографічних помилок, які порушують розуміння висловлювання. Помилки у синтаксичній будові речень заважають розумінню тексту. Обмежений вибір лексики. Відсутність використання ідіоматичних одиниць. Переважне вживання простих граматичних структур. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті недостатнього використання необхідних мовностилістичних засобів.	15−16 (E)
		Текст повністю не відповідає меті і не розкриває теми. Недостатній обсяг тексту. Велика кількість (більше десяти) граматичних, лексичних, орфографічних помилок, незрозумілий почерк, що ускладнює розуміння тексту в цілому. Порушення граматичних правил побудови речень. Відсутність варіативності застосованих лексичних одиниць. Стиль тексту повністю не відповідає типу даного письмового завдання.	0−14 (F)

3.2. Усна частина атестаційного іспиту

Усна частина іспиту включає три питання:

Перше завдання: *Відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.*

Друге завдання: *Ознайомлення із запропонованим автентичним італомовним художнім текстом / статтею; переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті; лінгвістичний коментар до тексту*.

Третє завдання: *Переклад з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову*.

Параметри та критерії оцінювання відповіді на перше питання усної частини атестаційного іспиту

При виставленні оцінки за усну частину екзамену враховується змістовність і ґрунтовність всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету; мовна, комунікативна та лінгвокраїнознавча компетенція та рівень володіння основами теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до вимог із конкретних питань екзаменаційного білету.

Пропонується орієнтовно така пропорція теоретичних питань: порівняльної стилістики першої іноземної та української мов – 19%, порівняльної граматики першої іноземної та української мов – 27%, порівняльна лексикологія першої іноземної та української мов – 27%, історія першої іноземної мови – 27%.

До усної відповіді на теоретичне питання висуваються такі вимоги:

зміст відповіді:

- повне розкриття теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних явищ;
- надання необхідних дефініцій понять;
- демонстрація сутнісного бачення і розуміння теоретичної інформації, її осмислення;
- ілюстрація своєї відповіді прикладами;

форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

№ з/п	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	25	Невиконання **однієї** незначної вимоги до змісту або **однієї** незначної вимоги до форми. Допускається **до 3** незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	23−25 (А)
		Невиконання **однієї** істотної вимоги до змісту та/чи **однієї** істотної вимоги до форми. Допускається **до 4−5** помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	21−22 (Б)
		Невиконання **однієї** істотної вимоги до змісту та/чи **однієї** істотної вимоги до форми. Допускається **до 6−7** помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	19−20 (С)

		Невиконання до **двох/трьох** вимог до змісту та **однієї** значної вимоги до форми. Допускається **до 8−10** помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	17−18 (Д)
		Невиконання **чотирьох/п'яти** вимог до змісту та **двох** вимог до форми. Наявність у відповіді студента **10−12** помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	15−16 (Е)
		Невиконання **шести і більше** вимог до змісту та **трьох і більше** вимог до форми. Наявність у відповіді студента більше **12** помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.	0−14 (F)

Параметри та критерії оцінювання відповіді на друге питання усної частини атестаційного іспиту

Вимоги до першого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

–повне розуміння змісту тексту;

–його адекватний та логічний переказ у стислій формі;

–правильна лексична, граматична, синтаксична, стилістична та соціокультурна еквівалентність в процесі перекладу вказаного уривку;

–логічна побудова відповіді;

–дотримання необхідних міжфразових зв'язків;

–логічні відповіді на запитання, поставлені екзаменаторами стосовно змісту тексту;

–висловлення власної точки зору та особистої оцінки прочитаного;

–змістовний та детальний аналіз лінгвістичних особливостей тексту.

Форма відповіді:

–правильне фонетичне оформлення мовлення;

–вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення;

–широка варіативність лексичних, граматичних структур і доцільність їх використання.

№ з/п	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
2	25	Невиконання **однієї** незначної вимоги до змісту й перекладу або **однієї** незначної вимоги до форми. Допускається **1−2** помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	23−25 (А)
		Невиконання **двох/трьох** незначних вимог до змісту й перекладу або **двох/трьох** незначних вимог до форми. Допускається **3−4** помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	21−22 (Б)

		Невиконання **двох/трьох** істотних вимог до змісту й перекладу або **двох/трьох** істотних вимог до форми. Допускається **5**–**6** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	19–20 (C)
		Невиконання **чотирьох/п'яти** істотних вимог до змісту й перекладу або **чотирьох/п'яти** істотних вимог до форми. Допускається 7–**8** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	17–18 (Д)
		Невиконання **шести/семи** істотних вимог до змісту й перекладу або **шести/семи** істотних вимог до форми. Допускається **9**–**10** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	15–16 (E)
		Невиконання **восьми і більше** істотних вимог до змісту й перекладу або **восьми і більше** істотних вимог до форми. Наявність у відповіді студента більше **12** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	0–14 (F)

Параметри та критерії оцінювання відповіді на третє питання усної частини атестаційного іспиту

Під час виконання **третього завдання** студенти мають продемонструвати набуті навички розуміння й перекладу з аркушу іншомовної статті соціально-політичної спрямованості на українську мову та відтворення у нормальному темпі її основного змісту. Виконання завдання передбачає попереднє ознайомлення з матеріалом впродовж 1–2 хвилин.

До усної відповіді на третє питання висуваються такі вимоги:

зміст відповіді:

- повне розуміння запропонованої статті;
- відтворення її основного змісту у нормальному темпі.

форма відповіді:

- фонетично коректне мовлення;
- вільне володіння іноземною мовою;
- зв'язність та швидкість мовлення;
- володіння навичками перекладу й комунікації;
- грамотність усного мовлення.

№ з/п	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
3	25	Невиконання **однієї** незначної вимоги до змісту й перекладу або **однієї** незначної вимоги до форми. Допускається **1**–**2** помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	23–25 (A)
		Невиконання **двох/трьох** незначних вимог до змісту й перекладу або **двох/трьох** незначних вимог до форми. Допускається **3**–**4** помилки перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	21–22 (Б)

		Невиконання **двох/трьох** істотних вимог до змісту й перекладу або **двох/трьох** істотних вимог до форми. Допускається **5−6** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	19−20 (C)
		Невиконання **чотирьох/п'яти** істотних вимог до змісту й перекладу або **чотирьох/п'яти** істотних вимог до форми. Допускається 7−**8** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	17−18 (Д)
		Невиконання **шести/семи** істотних вимог до змісту й перекладу або **шести/семи** істотних вимог до форми. Допускається **9−10** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	15−16 (E)
		Невиконання **восьми і більше** істотних вимог до змісту й перекладу або **восьми і більше** істотних вимог до форми. Наявність у відповіді студента більше **12** помилок перекладацького, граматичного або лексичного характеру.	0−14 (F)

Таблиця відповідності оцінювання відповідей студентів на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (італійської) і перекладу за 4-бальною шкалою та шкалою ECTS

Підсумковий рейтинговий бал студента	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Підсумкова оцінка за дисципліну**
90 – 100	A	**відмінно**
82 – 89	B	**добре**
75 – 81	C	
66 – 74	D	**задовільно**
60 – 65	E	
0-59	F	**незадовільно**

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ІТАЛІЙСЬКОЇ) І ПЕРЕКЛАДУ

Основна:

1. Дорошенко, С. І. (2006). *Загальне мовознавство*. К. : Центр навчальної літератури
2. Звонська, Л.Л., & Шовковий, В.М. (2003). *Витоки. Латинська мова: Підруч. для студ. від-нь класич. філол. та іноземн. філол. спец. вищ. закл*. К.: Кн.
3. Кочерган, М. П. (2010). *Загальне мовознавство*. К. : Академія
4. Магушинець, І.І. (2009). *Вступ до романської філології: навч. посібни*к. К.: Вид. Дім Дмитра Бураго.
5. Оленич, Р.М. (2008). *Латинська мова: Навч. Посібн*. Львів: Світ.
6. Харченко, Т. (2021). *Практикум із дисципліни «Вступ до романської філології»: навч.посібник.* Київ: ун-т ім. Б.Грінченко.
7. Cortelazzo, M.A. (2007). *«Evoluzione della lingua, percezione del cambiamento, staticità della norma!», in Lingua scuola esocietà. I nuovi bisogni comunicativi nelleclassi multiculturali*. Trieste: Istituto Gramsci del Friuli Venezia Giulia.
8. D'Ovidio, *F.*, & *Meyer-Lubke, W. (2012). Grammatica storica della lingua e dei dialetti italiani. Nabu Press.*
9. Dardano, M. (1997). *La nuova grammatica della lingua italiana*. Bologna: Zanichelli.
10. Lepschy, A. & Lepschy, G. (2019*). La lingua italiana: Storia. Barietà dell'uso. Grammatica*. Milano: Bompiani.
11. Maconi, L. (2017). *La storia della lingua italiana tra Otto e Novecento. Nascita di una disciplina.* Magenta: La Memoria del Mondo.
12. Migliorini, B. & Ghinassi G. (2019). *Storia della lingua italiana.* Milano: Bompiani.
13. Patota, G. (2002). *Nuovi lineamenti di grammatica storica dell'italiano.* Bologna.
14. Renzi, *L.*, & *Andreose, A. (2006). Manuale di linguistica e filologia romanza. Bologna: Il Mulino.*
15. Renzi, L., & Salvi, G. (2010). *Grammatica dell'italiano antico*. Bologna: Il Mulino.
16. Serianni, L., & Pizzoli, L. (2017). *Storia illustrata della lingua italiana*. Roma: Carocci.
17. Serianni, L. (2017). *Manuale di linguistica italiana. Storia, attualità, grammatica*. Milano: Pearson.
18. Serianni, L., della Valle, V., & Patota, G. (2019). *La forza delle parole*. Torino: Scolastiche Bruno Mondadori.
19. Serianni, L., della Valle, V., & Patota, G. (2020). *Le parole sono idee. Grammatica, lessico, scrittura.* Torino: Scolastiche Bruno Mondadori.
20.

Додаткова:

1. Помірко, Р.С. (2007). *Мова і мовна політика в історії становлення романських держав*. (№ 41. – с. 4 – 7). Київ: Вісник Київського нац. університету імені Тараса Шевченка.

2. Яковенко, Н.М., & Миронова, В.М. (2005). *Латинська мова: Підручник*. К.: Знання.
3. Alfano, G., Italia, I., Russo, E., & Tomasi, F. (2018). *Letteratura italiana. Manuale per studi universitari. Dalle origini a metà Cinquecento (vol.1).* Milano:Mondadori Università.
4. Cartago, G. (2002). *La lingua di Alessandro Manzoni.* Milano: «Bicocca», ICON.
5. Castellani, A. (2000). *Grammatica storica della lingua italiana*. Bologna.
6. Frosini, G. (2020). *Storia dell'italiano. La lingua, i testi.* Editore Salerno.
7. Pinto, R. (2021). *Dante Alighieri. Divina Commedia. Inferno*. Napoli: Edimedia.
8. Tavosanis, M. (2002). *Pietro Bembo nella storia della lingua italiana.* Pisa: ICON.

Інформаційні ресурси :

1. ENAV – Edizione Nazionale degli Antichi Volgarizzamenti dei testi latini nei volgari italiani - http://www.ilritornodeiclassici.it/enav/
2. Glossae. Strumenti Informatici per la Linguistica Storica - http://www.glossae.org/
3. Tesoro della Lingua Italiana delle Origini - http://tlio.ovi.cnr.it/TLIO/
4. Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana di Ottorino Pianigiani - http://www.etimo.it/
5. Велике переселення народів. URL: https://www.youtube.com/watch?v=is5Xobzpy1c Глаголы восприятия в западно-романських. URL: языках. https: //www.dissercat.com/content/glagoly-vospriyatiya-v-zapadno-romanskikh-yazykakh
6. Давній Рим. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_53oBQpeOqs
7. Джерела вивчення народної латини. Надписи. URL: https://studfile.net/preview/5115525/
8. Діц Ф.К. URL: https:// uk.wikipedia.org/
9. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. URL: URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk763292.pdf
10. Кірковська І. С. Конспект лекцій із курсу «Вступ до романського мовознавства». Дніпропетровськ: Пороги, 2013. 36 с. URL: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=7113
11. Bonomi, I., & Stefinlongo, A. Morfologia e sintassi. Режим доступу: http://italiansky.narod.ru/download/morfosintassi.pdf
12. Fornaciari, R. Sintassi italiana dell'uso moderno. Режим доступу: https://www.classicistranieri.com/liberliber/Fontefrancesco,%20Michele%20Filippo/sintas_p.pdf
13. Foschi, Albert M. (2009). Il profilo stilistico del testo. Pisa: University Press. Режим доступу: https://www.academia.edu/26886313/Il_profilo_stilistico_del_testo
14. Mariani, L. (2012). Le strategie comunicative interculturali. Режим доступу: www.lulu.com
15. Mariani, L. (2015).Tra lingua e cultura: La competenza pragmatica interculturale. Режим доступу: https://www.academia.edu/14756074/Tra_lingua_e_cultura_La_competenza_pragmatica_interculturale

16. Natale, E. Competenza culturale all'interno del quadro comune europeo delle Lingue. Режим доступу: https://www.academia.edu/11476875/Competenza_culturale_allinterno_del_quadro_comune_europeo_delle_Lingue
17. Porcelli, G. Educazione linguistica e valutazione. Режим доступу: https://www.academia.edu/41388596/Educazione_linguistica_e_valutazione